

Kjak

Olav Enomoto
Vestmanna

Internet sensurur

Við bestu meining fer Føroya Løgting í næstum at seta í verk fyrri Føroyaland lóggávu, sum heimilar sperring av heimasíðum. Soleiðis sum vit kenna tað frá øðrum londum.

Endamálið við lóggavuni er at sperra heimasíður, sum kappast við Dansk Spil v.m. soleiðis, at man framhaldandi kann fáa lut í teimum uml. 8 mio kr. av veddingapeninginum hjá Dansk Spil v.m. sum fer til ungdóms-og onnur almenna gagnlig endamál. Fyri at vera fair skal eisini nevast, at umrødda lóggáva eisini hevur til endamáls at verja borg-aran fyri suspektum heima-síðum.

Stóri spurningurin er so, um vit føroyingar vilja hava, at Føroya Løgting

fer at seta í verk lóggávu um internet sensur vegna uml. 8 mio. kr. Hetta letur somuleiðis upp dyrnar fyrri, at onnur komandi lóggáva kann fáa innbygt somu reglur um internetsperring og sensur. Tað skal bert lítil fantasiur til at hugsa, hvat ið tað kundi verið.

Tað hevði hóvað mær at vita, hvønn liberalan holdning føroyskir internet-veitarar og fyrirkur hava hesum vv., og serligani um hesi somu kunnu sektast fyrri ikki at handheva lóg-gávuna móttvegis kundum og starvsfólkum sínum.

Haldið eyga við §13 stk.3. løgtingsmál 86/2010 "Uppskot til løgtingslóg um ítróttavedding"

Internetið er síðsti frístaður okkara, og eg vóni, at soleiðis verður frameftir.

Edmund Joensen
Løgtings- og fólkatingsmaður fyrri Sambandsflokkin

Løgtingið mist sambandið við fólkið

Føroya Løgting arbeidir ikki við tí, sum hevur størstan týðning fyrri fólki. Tað visir gongdin við uppskotinum til stjórnarskipan, sum nú enn eina ferð er farið aftur í nevnd

Hvat gera tey í Tinginum?

Hesin spurningur verður ofta settur úti millum fólki, og hann er rættiliga viðkomandi í hesum døgum.

Mánadagin upplivdu vit, sum arbeida í Tinginum, at eitt uppskot til stjórnarskipan enn eina ferð kom á tingborð – fyrri síðani aftur at verða sent í nevnd.

Hetta er pinligt fyrri parlamentarisku forsamlingina í hesum landi.

Í samfull 12 ár hevur Løgtingið sitið uppi yvir stjórnarskipanarupp-skotinum – tingfólk, landsstýrisfólk

og umsiting. Tað man vera eindømi í nýggjari politiskari søgu, at parlamentarikarar hava pilkast so leingi við eitt lógaruppskot.

Nú uppskotið aftur er farið í nevnd, er meira enn líkt til, at Tingið framhaldandi skal brúka tíð til hetta uppskot.

Hetta gevur alt ábending um, at Løgtingið man hava mist sambandið við vanliga føroyingin. Tað, sum hevur týðning millum borgarar, er m.a. stóðan í landinum og tey ivasomu framtíðarútlitini.

Arbeidsleys hugsa um at skaffa sær inntøkuna – IKKI um upphavið til politiska valdið í Føroyum.

Ung hugsa um at fóta sær í einum samfelag, har ung verða eksporterað av landinum – IKKI um hvussu Føroyar skulu skipast sum sjálvstøðugt ríki.

Tey, sum trúliga fara til arbeiðs hvønn dag, hugsa um at gjalda húsini aftur, og um at fáa tað besta burturúr fyrri seg og síni – IKKI um, hvørt dómsmenn skulu eita dómsmenn ella "leikir dómáram".

Tey, sum liggja óhjálpin, vóna at heimahjálpin kemur á gátt hvønn dag – tey eru IKKI upptikin av, um tað eitur løgtingsmaður ella -kvinna.

Og tey, sum nærkast ellis-árum, vóna at fáa ein virðiligan aldurdóm – tey hugsa IKKI um, hvørja uppgávu "Løgrættan" hevur. Vita kanska ikki, hvør hon er – "Løgrættan".

Hesi 12 meira ella minni burturspiltu árinu áttu at sagt løgtingslimum og øllum øðrum, at Tingið eigur at brúka sína tíð til heilt aðrar spurningar enn eina

stjórnarskipan.

Høvuðsavbjóðingarnar eru, at búskapurin er stagneraður, at Føroyar ikki longur eru eitt samfelag við fólkaøkstri, og at vælfærdin í landinum tí er undir stórum trýsti.

Tað er á hesum økjum, at tinglimir skulu leggja sína arbeiðsorku. Ikki í eitt lógaruppskot til stjórnarskipan, sum í grundini er púra óneyðugt.

Dagstovnaøkið verður raðfest

Viðmerkingar til grein í bløðunum hjá forkvinnuni í Pedagogfelagnum um skerjingar og raðfestingar í Mentamálaráðnum

Í eini grein í bløðunum átal- ar forkvinnan í Pedagogfelagnum skerjingar í Mentamálaráðnum. Eg skilji væl, at forkvinnan í Pedagogfelagnum ger vart við, at dagstovnaøkið skal umsitast forsvarliga. Tað kýta vit okkum eisini at gera, og tað sama gera kommunurnar, sum hava yvirtikið málsøkið, og sum hava fulla figgjarliga og fyrisitingarliga ábyrgd á økinum. Landsstýrismaðurin hevur yvirskipaða eftirlitið við kommununum og skal áseta nærri reglur um námsfrøðilig stevnumið, starvsfólkasamanseting og virksemið á økinum.

Neyðugt er at spara

Játtanin til Mentamálaráðið ger tað neyðugt at laga starvsfólkaorkuna til játtanina, tí hevur tað verið neyðugt at broyta bygnaðin í Mentamálaráðnum. Umrødda deild er

lógð saman við aðrari deild, og deildirnar samstarva um tærmongu og stóru verkætlanir, sum eru í gerð.

Eingin harmast meiri enn eg sjálv um hesar sparingar í einum ráði, sum er hart spent fyrri við nógvum og stórum uppgávum, men tíverri slepst ikki undan sparingum, sum stóðan er. Men talan er ikki um niðurraðfesting av dagstovnaøkinum:

Bøtt verður um útbúgv-ingarmøguleikarnar

Í MMR eru vit m.a. í samráði við Pedagogfelaðið farin undir at fyrreika pedagoghjálp paraútbúgving á Heilsu-skúlanum í Suðuroy. Vit hava tryggjað, at útbúgvingin til námsfrøðing er uppstigað til bachelorútbúgving.

Pedagográð verður sett

Beint nú verður arbeitt við at

seta eitt pedagográð, ið kann ráðgeva landsstýriskvinnuni á líknandi hátt sum fólka-skúla-ráðið.

Námsfrøðilig stevnumið

Almenn stevnumið fyrri dagstovnaøkið, sum skulu hanga saman við nýggju námsætlanum fyrri skúlaøkið, verða royndarkoyrd á nøkrum dagstovnum. Stevnumiðini hava samstundis verið til hoyringar hjá dagstovnunum, Pedagogfelagnum og kommunufeløgnum.

Byggja brúgv millum dagstovn og fólka-skúla

Fyri einum ári síðani varð stór ráðstevna hildin um at byggja brúgv millum dagstovn og fólka-skúla. Við grundarlagi í hesari ráðstevnu og við initiativi frá nøkrum kommunum hevur verið arbeitt við at finna eina skipan fyrri, hvussu

forskúlin skal vera fyriskipaður. Tað er rætt, at vit eru ikki komin á mál við hesum enn, men eg ivist ikki í, at vit við áhaldandi samstarvi millum Mentamálaáðið, kommunurnar, Pedagogfelaðið og Lærarafelagið eisini fara at finna eina burðardygga loysn á hesum øki.

Forskúli fyrri øll

Eg haldi framvegis, at vit skylda okkara børnum at skipa soleiðis fyrri, at forskúlin verður fyrri øll børn í Føroyum, og ikki bara fyrri nøkur fá. Eg siggi, at forkvinnan í Pedagogfelagnum tulkar hesa fatan sum eina vanvirðing av pedagogarbeiðinum. So er als ikki. Námsfrøðingar hava so sanniliga ein týðandi leiklut í einum forskúla. Tað, sum um ræður, er, at vit finna ein leist fyrri tí góða og rætta samstarvinum.

Helena Dam á Neystabø
landsstýriskvinna í mentamállum

Dagstovnalógin verður endurskoðað

Vit hava sett arbeiði í gongd at endurskoða dagstovnalógina m.a.við tí endamáli at fáa betri samanhag millum barnagarð og skúla.

Neyðugt er at raðfesta

Mentamálaáðið er eitt breitt ráð og stóðugt verður arbeitt við broytingum og dagføringum innan nógv øki, fólka-skúlaøkið, dagstovnaøkið, miðnáms-skúlar, maritimar útbúgvingar, Fróðskaparsetrið, søvnini, mentanarstuðul, kirkju, fjølmíðlar o.a., og arbeitt verður við fleiri byggiverkætlanum. Útgangsstøðið fyrri flestu av hesum mongu uppgávum er samgonguskjalið.

Tá uppgáurnar eru so nógv og so breiðar, ræður um at raðfesta, tí tað ber ikki til at gera alt í senn og seta

alt í verk í einum. So hvørt endurskoðanararbeiðið verður fyrireikað, er møguligt hjá Mentamálaráðnum at raðfesta og seta arbeiðið í verk við orku frá fleiri deildum og undirliggjandi stovnum, umframt við øðrum serkunnleika uttan fyrri ráðið.

Tá nakrar av hesum stóru arbeiðskrevjandi verkætlanum, sum í løtuni binda nógv orku í ráðnum, eru komnar undir land, fara vit at seta av munandi størri orku til at endurskoða dagstovnaøkið, sum eisini er eitt høgt raðfest mál, sum eg sum landsstýriskvinna leggi stóran dent á.

Eg leggi ikki í at gera viðmerkingar til tann harða retorikkini í skrivi forkvinnu Pedagogfelagsins. Vit skulu samstarva, og eg ivist ikki í, at vit fara at finna eitt felags stev í hesum sera týðandi máli.